

Sygn. akt II CSK 258/16

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski

w sprawie z powództwa M. J.
przeciwko Wojewódzkiemu Szpitalowi [x] w Ł.
z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej – P.
Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.
o zadośćuczynienie, rentę i ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 grudnia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 10 listopada 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
odstępuje od obciążania powoda kosztami postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik powoda M. J. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 10 listopada 2015 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W ocenie skarżącego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej wyraża się w trzech aspektach. Po pierwsze, w błędnym objęciu kontrolą instancyjną postanowienia Sądu I instancji o oddaleniu wniosku pozwanego i interwenienta ubocznego o dopuszczenie dowodu z opinii innego instytutu naukowego, a następnie w dopuszczeniu tego dowodu z postępowaniu apelacyjnym z urzędu. Po drugie, w nierozpoznaniu wniosku powoda zawartego w piśmie procesowym z dnia 26 lutego 2015 r. o udostępnienie biegłym z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej CM UJ w K. protokołu rozprawy z dnia 8 stycznia 2015 r. z uzupełniającą opinią ustną biegłych celem odniesienia się do stanowiska tych biegłych podczas przesłuchania. Po trzecie, w niezasadnym oddaleniu wniosku dowodowego pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii instytutu zagranicznego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej

wykładni (por. m. in.: postanowienie SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego wyroku uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie SN z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie SN z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156). Ponadto, skarżący powinien zawrzeć we wniosku wyodrębniony wywód prawny wskazujący w czym wyraża się „oczywistość” naruszenia prawa (postanowienie SN z dnia 5 września 2008 r., sygn. akt I CZ 64/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 37/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 19 grudnia 2001 r., sygn. akt IV CZ 200/01, nie publ.). Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonych przepisów prawa nie jest wystarczający, gdyż nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, Lex nr 1232793). Mimo bowiem nawet oczywistego naruszenia prawa, wyrok może być prawidłowy (postanowienie SN z dnia 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, nie publ.).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód nie wskazał na tego rodzaju wadliwość zaskarżonego wyroku, ani tego rodzaju wadliwość postępowania przeprowadzonego przed Sądem drugiej instancji, która mogłaby być uznana za oczywistą w podanym wyżej znaczeniu. Podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Uprawnieniem sądu drugiej instancji jest dokonanie ustaleń faktycznych w sprawie oraz ich ocena. Ustalenia te mogą być tożsame bądź odmienne od tych, do których doszedł sąd pierwszej instancji. W systemie apelacji pełnej Sąd drugiej instancji może tego dokonać zarówno bez ponowienia postępowania dowodowego w sprawie, jak i w drodze jego uzupełnienia (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 17 maja 2013 r., I CSK 509/12, Lex nr 1353054).

Odnosząc się do kwestii przeprowadzenia przez sąd dowodu z urzędu, należy wskazać, że art. 232 zd. 2 k.p.c. stwarza dla sądu możliwość dopuszczenia dowodu, który nie został zgłoszony przez strony. Jest to przede wszystkim uprawnienie, z którego sąd powinien korzystać wtedy, gdy uzna dowód za niezbędny dla prawidłowego rozstrzygnięcia (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2014 r., III CSK 173/13, nie publ.).

Z kolei zaniechanie wydania postanowienia oddalającego wniosek dowodowy strony jest wprawdzie uchybieniem sądu, ale fakt ten może być uwzględniony w postępowaniu kasacyjnym tylko wtedy, gdy skarżący wykaże w ramach drugiej podstawy kasacyjnej, że zarzucane uchybienie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2015 r., III CSK 372/14, nie publ.).

Badanie motywów orzeczenia wydanego przez Sąd Apelacyjny i zestawienie go z materiałem dowodowym zebrany w sprawie, na tyle, na ile jest to możliwe w warunkach przedsądu - w trakcie którego Sąd Najwyższy ogranicza się do zbadania, czy w sprawie zachodzi jedna z przesłanek przyjęcia sprawy do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.) - nie pozwala na wnioskowanie, że Sąd Apelacyjny, wydając zaskarżone orzeczenie, dopuścił się niewątpliwych, widocznych na pierwszy rzut oka błędów w stosowaniu przepisów niepodlegających różnej wykładni.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 i art. 102 k.p.c. Trudna sytuacja skarżącego i specyficzne okoliczności sprawy uzasadniały uznanie, że zachodzi szczególny wypadek, o jakim mowa w art. 102 k.p.c.